

Dr Arnold Kłonceżyński
Zakład Dydaktyki Historii
Instytut Historii
Uniwersytet Gdański

Program nauczania, rok akad. 2007/2008

- 1. Dydaktyka historii, studia I stopnia stacjonarne, I rok, sem I-II**
- 2. 60 godzin**
- 3. ćwiczenia**
- 4. wykaz tematów:**

1. Metody nauczania i uczenia się historii.

Literatura:

J.Maternicki, C.Majorek, A.Suchoński: Dydaktyka historii, Warszawa 1993, s.224-271;
Metodyka nauczania historii w szkole podstawowej, pod red. C. Majorca, Warszawa 1988, s.158-196;

A.Paner, M.Kosznicki: Metody wprowadzania, utrwalania i kontroli nowego materiału na lekcjach historii, Gdańsk 1994, s.17-62, wyd.II 1998, s.53-112;

2. Aktywne metody nauczania historii w szkole gimnazjalnej

Literatura:

M.Jadczak: Nowe metody nauczania historii, "Wiadomości Historyczne" 1998, nr 1;
S.Lenard: Aktywne metody nauczania historii w gimnazjum, "Wiadomości Historyczne" 2000/4

Cz. Majorek, Metody, techniki i strategie dydaktyczne w nauczaniu historii, w: Dydaktyka historii

M. Kujawska, Efektywność stosowania metod interakcyjnych na przykładzie badań poznańskich, w: Historia. Dydaktyka. Media, pod red. B. Tarnowskiej, Bydgoszcz 2002, s. 162-186

3. Komputer w nauczaniu historii

Literatura:

H. Maj, komputerowe wspomaganie nauczania i uczenia się historii, „Wiadomości Historyczne”, 1991, nr 4

H. Białek, G. Chomici, Możliwości wykorzystania komputerów w nauczaniu i uczeniu się historii, „Wiadomości Historyczne”, 1993, nr 3

Historia i komputery, red. B. Ryszewski, t. 1-2, Toruń 1995-1997

Multimedia w edukacji historycznej i społecznej, red. J. Rulka, B. tarnowska, Bydgoszcz 2002.

4. Budowa i typy lekcji

literatura

J.Maternicki: op.cit.,s.121-137; Dydaktyka historii w szkole podstawowej, pod red.J.Centkowskiego, Warszawa 1989, s.95-102;

A.Paner: op.cit., s.94-107, wyd. II 1998, s.19-52

Cz. Nowarski, Budowa lekcji historii, w: Metodyka nauczania historii w szkole podstawowej, red. Cz. Majorek, Warszawa 1988

5. Ilustracja, fotografia w nauczaniu historii
 G. Pańko, Zastosowanie ilustracji jako narzędzia kontroli wiadomości i umiejętności uczniów, w: Edukacja historyczna a współczesność, pod red. B. Kubis, Opole 2002.
 M. Janik, B. Urbanowicz, Fotografia w nauczaniu i uczeniu się historii, w: Edukacja historyczna a współczesność, pod red. B. Kubis, Opole 2002.
 G. Pańko, O zastosowaniu komiksu w nauczaniu historii, w: Między historią a edukacją historyczną, pod. Red. V. Julkowskiej, Poznań, 2003.
6. Charakterystyka celów i treści podstaw programowych i wybranych programów nauczania historii w szkole podstawowej i gimnazjum.
Literatura:
 Standardy wymagań egzaminacyjnych
 Aktualna podstawa programowa
 Wybrane programy nauczania historii w szkole podstawowej i gimnazjalnej
7. Metody utrwalania wiadomości w nauczaniu historii.
Literatura:
 Metodyka: op.cit., s.196-213; J.Maternicki: op.cit., s.312-317;
 T.Słowikowski: Metodyka nauczania historii, Warszawa 1972, s.133 nn.
 A.Paner: op.cit., s.62-66, wyd.II, s.1 13-118
 S. Zając, Jak utrwalac wiedze historyczną ?, „Wiadomości Historyczne”, 1993, nr 1
 M. Dąbrowa, Zabawowe sposoby utrwalania wiadomości, „Wiadomości Historyczne”, 1996, nr 1.
8. Formy kontroli i oceny pracy ucznia.
Literatura:
 J.Matrenicki: op. cit., s.317-322; Metodyka: op.cit., s.213-220; A.Paner: op. cit., 66-76; wyd.II, s.118-129;
 A.Zielecki: Ocenianie postępów w uczeniu się historii, "Wiadomości historyczne" 1997, nr 5;
 W. Zwolska: Powtarzanie, kontrola i ocena na lekcjach historii, Warszawa 1963;
 Z. Serwa: Nauczyciel konstruktorem testu dydaktycznego, "Wiadomości Historyczne" 1988, nr 4.
9. Organizacja pracy dydaktycznej nauczyciela historii - opracowanie scenariuszy i konspektów lekcji
Literatura:
 Metodyka: op.cit., s.243-249;
 Dydaktyka: op.cit., s.101-225
10. Zajęcia praktyczne w szkole.
 Szkoła ćwiczeń – Gimnazjum nr 24 w Gdyni (przy III LO w Gdyni, ul. Legionów 27)
11. Trudności dydaktyczne w nauczaniu historii – podsumowanie zajęć praktycznych.

5. Zaliczenie

Warunki zaliczenia:

- Aktywność na zajęciach
- Przygotowanie i samodzielne przeprowadzenie min. 2 lekcji
- Rozliczenie 16 arkuszy hospitacyjnych
- Frekwencja (min. 80 %)
- Kolokwium zaliczeniowe obejmujące zajęcia teoretyczne

dr Arnold Klonczyński

Instytut Historii

Uniwersytet Gdański

Program nauczania, rok akad. 2008/2009

6. Proseminarium z historii najnowszej, studia I stopnia stacjonarne, II rok, sem. I

7. 30 godzin

8. ćwiczenia

9. wykaz tematów:

Proseminarium przygotowuje do pracy naukowej na seminariach. Prowadzi do zaznajomienia się studentów z podstawami warsztatu naukowego, z literaturą naukową i źródłami historycznymi zgodnymi ze spodziewanym profilem przyszłego seminarium.

1. Zagadnienia wstępne. Charakterystyka problematyki historii XX wieku, stosunków polsko – skandynawskich

2. Warsztat naukowy historyka XX wieku, bibliografie historyczne, kompendia, literatura naukowa

literatura:

Ihnatowicz I., *Vademecum do badań nad historią XIX i XX wieku*, t. 1 i 2, Warszawa 1967 lub nowsze

Ihnatowicz I., *Nauki pomocnicze historii XIX i XX wieku*, Warszawa 1990

Pawlak M., Serczyk J., *Podstawy badań historycznych*, Bydgoszcz 1994

Rudniański J., *Uczelnia i ty. Technologia pracy umysłowej studenta*, Warszawa 1975

3. Źródła historyczne. Krytyka źródła. Postępowanie badawcze historyka XX wieku

Marciszewski W., *Metody analizy tekstu naukowego*, Warszawa 1981

10. Praca licencjacka – typy, struktura, forma.

5-8. Stosunki polsko-skandynawskie w I połowie XX wieku. Formułowanie problemów badawczych.

Projekty opracowań proseminaryjnych studentów w zakresie tematycznym: biografistyki, wybranych zagadnień szczegółowych, opracowań regionalnych itp.

Literatura:

Nelleman G., *Polska emigracja w Danii od 1893 r.*, „Przegląd Zachodni”, t. 29, nr 1, 1973

Hajduk B., *Polskie migracje zarobkowe do Skandynawii w latach 1892-1940*, „Rocznik Gdański”, t. 57, 1997, z. 2.

Olszewski E. *Emigracja polska w Danii 1893-1993*, Warszawa-Lublin 1993

Olszewski E.(red.), *Polacy w Skandynawii*, Lublin 1997

Gerner K., *Szwecja i Finlandia, Polska i Kresy Wschodnie. Tożsamość narodowa, terytorium i świadomość historyczna*, w: *Polska – Szwecja w XX wieku. Wpływy i inspiracje*, pod red. J. Szymańskiego, Gdańsk 2007.

Cieślak T., *Polska-Skandynawia w XIX i XX wieku*, Warszawa 1973

Szymański J., *Stosunki gospodarcze Polski z Norwegią w latach 1918-1929*, Gdańsk 2005

Szymański J., *Stosunki gospodarcze Polski ze Szwecją w latach 1919-1939*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1978

Jaworski P., *Polska niepodległa wobec Skandynawii*, Wrocław 2001

Gerner K., *Szwecja, Polska i nowy porządek polityczny nad Bałtykiem po I wojnie światowej*, w: *Polska – Szwecja 1919-1999*, Gdańsk 2000

Denkiewicz-Szczepaniak E., *Stosunki polityczne i gospodarcze Polski z Norwegią w latach 1918-1926*, „Zapiski Historyczne”, t. 70, 2005, z. 2-3.

Pullat R., *Stosunki polsko – fińskie w okresie międzywojennym*, Warszawa 1989

Polska-Dania w ciągu wieków, pod red. J. Szymańskiego, Gdańsk 2004

Polska – Norwegia 1905-2005, pod red. J. Szymańskiego, Gdańsk 2006

Ślaski K., *Tysiąclecie polsko-skandynawskich stosunków kulturalnych*, Wrocław 1977

9-12. Prezentacje opracowań proseminaryjnych:

Prezentacja wybranych problemów naukowych przez studentów.

13. Podsumowanie zajęć proseminaryjnych.

Literatura do zajęć

Boć J., *Jak pisać pracę magisterską*, Wrocław 1994

Dobre obyczaje w nauce. Zbiór zasad i wytycznych. Warszawa 1994

Dominiczak H., *Przygotowanie pracy magisterskiej z historii. Poradnik metodyczno-metodologiczny*, Częstochowa 1996

Grzywna J., Guldon.Z., *Praca magisterska z zakresu historii. Wskazówki metodyczne*, Kielce 1974

Lindsay D., *Dobre rady dla piszących teksty naukowe*, Wrocław 1995

Miśkiewicz B., *Praca magisterska na studiach historycznych*, Poznań 1975

Miśkiewicz B., *Wstęp do badań historycznych*, Warszawa 1975

Niedzielska E., *Mały poradnik autora i recenzenta pracy akademickiej*, Wrocław 1993

Święcicki M., *Jak studiować? Jak pisać pracę magisterską?* Warszawa 1969.

Urban S., Ładoński W., *Jak napisać dobrą pracę magisterską*, Wrocław 2003

Węglińska M., *Jak pisać pracę magisterską? Poradnik dla studentów*, Kraków 1997

Węglińska M., Woźniak K., *O pisaniu pracy magisterskiej na studiach humanistycznych. Przewodnik praktyczny*, Warszawa 1998

Woźniak K., *O pisaniu pracy magisterskiej na studiach humanistycznych. Przewodnik praktyczny*, Łódź 1998

Zaczyński W., *Poradnik autora prac seminaryjnych, dyplomowych i magisterskich*, Warszawa 1995

Zajączkowski M., *Podstawowe wskazówki dla piszących prace magisterskie i dyplomowe*, Szczecin 1986

Syntezy:

Czapliński W., Górski K., *Historia Danii*, Wrocław-Warszawa-Kraków, 1965

Czapliński W., *Dzieje Danii nowożytnej 1500-1975*, Warszawa 1982

Frątczak S., *Współczesna Skandynawia*, Warszawa 1974

Grzybowski M., *Współczesny parlamentaryzm skandynawski*, Kraków 1988

Grzybowski M., *Systemy polityczne współczesnej Skandynawii*, Warszawa 1989

Andersson I., *Dzieje Szwecji*, Warszawa 1967.

Cieślak T., *Historia Finlandii*, Wrocław 1983.

Froese W., *Historia państw i narodów Morza Bałtyckiego*, Warszawa 2007

Cieślak T., *Zarys historii najnowszej krajów skandynawskich*, Warszawa 1978.

Kersten A., *Historia Szwecji*, Wrocław 1973.

Nevakivi J., Osmo J., Seppo H., *Historia polityczna Finlandii 1809-1999*, Kraków 2001.

Bereza-Jarociński Z., *Zarys dziejów Norwegii*, Warszawa 1991

Cieślak T., *Polska-Skandynawia w XIX i XX wieku. Szkice historyczne*, Warszawa 1973

Warunki zaliczenia:

- Frekwencja i aktywność na zajęciach
- Przygotowanie prezentacji
- Praca zaliczeniowa - proseminaryjna